

Służba
Celna

**Unijny Kodeks Celny - nowe prawodawstwo
celne Unii Europejskiej
po 1 maja 2016r.**

Pakiet prawny Unijnego Kodeksu Celnego

Departament Cel

30 listopada 2015 r.

AGENDA

1. Nowy porządek prawny
2. Stan prac
3. Okres przejściowy

Nowy porządek prawny

- 2008r. - w ramach reformy prawa celnego opracowany został Zmodernizowany Kodeks Celny (ZKC)
- 2011r. - zapadła decyzja o przekształceniu ZKC w UKC m.in. w związku z koniecznością implementacji zmian wynikających z Traktatu Lizbońskiego (art. 290 i 291 – akty delegowane i wykonawcze)
- 2013r. – publikacja UKC – stosowanie od 1 maja 2016r.
- 2013r. – 2015/2016r. – prace nad pakietem prawnym UKC

Nowy porządek prawny

Akty delegowane

Art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

1. Akt ustawodawczy **może przekazywać Komisji** uprawnienia do przyjęcia aktów o **charakterze nieustawodawczym o zasięgu ogólnym**, które **uzupełniają lub zmieniają** niektóre, **inne niż istotne**, elementy aktu ustawodawczego.

Akty ustawodawcze wyraźnie określają cele, treść, zakres oraz czas obowiązywania przekazanych uprawnień. Przekazanie uprawnień nie może dotyczyć istotnych elementów danej dziedziny, ponieważ są one zastrzeżone dla aktu ustawodawczego.

2. Warunki, którym podlega przekazanie uprawnień, są wyraźnie określone w aktach ustawodawczych i mogą być następujące:

a) Parlament Europejski lub Rada może zdecydować o odwołaniu przekazanych uprawnień;

b) akt delegowany może wejść w życie tylko wtedy, gdy Parlament Europejski lub Rada nie wyrażą sprzeciwu w terminie przewidzianym przez akt ustawodawczy.

Do celów litery a) i b) Parlament Europejski stanowi większością głosów wchodzących w jego skład członków, a Rada większością kwalifikowaną.

3. W nagłówku aktów delegowanych dodaje się przymiotnik „delegowane” albo „delegowana”.

Nowy porządek prawny

Akty wykonawcze

Art. 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

1. Państwa Członkowskie przyjmują wszelkie środki prawa krajowego **niezbędne do wprowadzenia** w życie prawnie wiążących aktów Unii.
2. Jeżeli **konieczne są jednolite warunki wykonywania** prawnie wiążących aktów Unii, akty te powierzają uprawnienia wykonawcze Komisji lub, w należycie uzasadnionych przypadkach oraz w przypadkach określonych w artykułach 24 i 26 Traktatu o Unii Europejskiej, Radzie.
3. Do celów ustępu 2 Parlament Europejski i Rada, stanowiąc w drodze rozporządzeń zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, ustanawiają z wyprzedzeniem przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez Państwa Członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję.
4. W nagłówku aktów wykonawczych dodaje się przymiotnik „wykonawcze” albo „wykonawcza”.

Tryb kontroli przez PCz wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję określa rozporządzenie parlamentu i Rady (UE) nr 182/2011.

Nowy porządek prawny

Pakiet prawny UKC:

1. Unijny Kodeks Celny (UKC)
2. Rozporządzenie Delegowane Komisji (DA)
3. Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (IA)
4. Rozporządzenie Delegowane Komisji określające zasady przejściowe w zakresie środków technik informacyjnych (TDA)
5. Program Prac związanych z Unijnym Kodeksem Celnym (UCC WP)

Unijny Kodeks Celny

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny

❖ stosowane → od 1 maja 2016r.

❖ konieczne wcześniejsze przyjęcie:

DA, IA oraz pozostałych aktów z pakietu prawnego UKC

Rozporządzenia delegowane i wykonawcze

- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) .../... uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad określających niektóre przepisy unijnego kodeksu celnego
- Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) .../... ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny

❖ stosowane → od 1 maja 2016r.

ale

❖ zakres zależny od ostatecznego ustalenia zasad i zakresu środków przejściowych (na gruncie TDA oraz przepisów przejściowych w IA i DA)

zatem

❖ pełne stosowanie → od 1 stycznia 2021 r.

Okres przejściowy – UCC WP, TDA i IA

UKC przewiduje pełną elektroniczną wymianę i przechowywanie danych

Art. 6 UKC ust. 1

Wszelka wymiana informacji, takich jak deklaracje, zgłoszenia, wnioski lub decyzje, między organami celnymi oraz między przedsiębiorcami a organami celnymi, a także przechowywanie tych informacji zgodnie z wymogami przepisów prawa celnego, odbywa się za pomocą technik elektronicznego przetwarzania danych.

Art. 278 UKC pozwala na wprowadzenie okresu przejściowego – środki wymiany i przechowywania informacji inne, niż techniki elektronicznego przetwarzania danych można wykorzystywać przejściowo, **najpóźniej do dnia 31 grudnia 2020r.**, w sytuacji gdy nie zostały jeszcze wdrożone systemy teleinformatyczne niezbędne do stosowania przepisów kodeksu.

Okres przejściowy – UCC WP, TDA, przepisy przejściowe w IA i DA

- **Rozporządzenie Delegowane Komisji określające zasady przejściowe w zakresie środków technik informacyjnych (TDA)** - przepisy wydane na podstawie art. 279 UKC, które mają określić dla których instytucji prawnych wspieranych środkami elektronicznymi będą obowiązywały okresy przejściowe i na jakich zasadach
- **Program Prac związanych z Unijnym Kodeksem Celnym (UCC WP)** – decyzja wykonawcza Komisji (2014/255/UE) określająca ostateczne terminy wdrożenia poszczególnych systemów IT/zmian w tych systemach koniecznych dla stosowania nowych zasad UKC. Obejmie systemy unijne oraz krajowe.
- Okres i zasady przejściowe będą też wynikały z przepisów Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (IA) i Rozporządzenia Delegowanego Komisji (DA), ponieważ niektóre elementy instytucji prawnych wymagające okresu przejściowego ze względu na brak dostosowanych systemów IT, wykraczające poza delegację określoną w art. 279 UKC, należą do materii przepisów „podstawowych” wykonawczych i delegowanych

Stan prac w zakresie pakietu prawnego UKC

Rozporządzenie Delegowane Komisji (DA)

- 28 lipca – przyjęcie wersji językowych przez Kolegium KE,
- 21 sierpnia – przekazanie DA do Rady i Parlamentu, Rada i PE nie wyraziły sprzeciwu, 21 października KE uznała akt za ostatecznie przyjęty,
- grudzień 2015 r. - publikacja w Dz. Urz. UE L w wersjach językowych (z uwzględnieniem uwag lingwistycznych do wersji językowych).

Uwaga: planowane zmiany DA przed 1 maja 2016 r.:

- zmiana DA w zakresie przepisów przejściowych - razem z TDA (art. 60 TDA),
- poprawki lingwistyczne i oczywiste błędy,
- być może także inne zmiany, jeśli KE uzna je za konieczne (rozpoczęto prace nad docelowym wykazem zmian innych niż oczywiste błędy).

Stan prac w zakresie pakietu prawnego UKC cd.

Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (IA)

- KE podjęła decyzję o pisemnej formie głosowania
- 12 listopada zakończyła się procedura głosowania
- wynik: Komitet Kodeksu Celnego nie wyraził opinii (w systemie głosów ważonych nie uzyskano kwalifikowanej większości 65% głosów „za”, ani też większości blokującej 55% głosów)
przeciw głosowały: Polska, Szwecja, Holandia, Litwa i Łotwa
wstrzymały się od głosu: Portugalia, Niemcy, Grecja i Wielka Brytania
- Komisja zdecydowała się przyjąć rozporządzenie (akceptacja przez kolegium KE)
- publikacja w Dz. Urz. UE. planowana jest w grudniu 2015 r.

Stan prac w zakresie pakietu prawnego UKC cd.

Argumenty uzasadniające stanowisko Polski – przeciw przyjęciu IA:

- ogólne:
 - niedostateczna jakość przepisów, normy sprzeczne albo wzajemnie się wykluczające,
 - przesunięcie rozstrzygnięć w kwestiach otwartych na poziom wytycznych, które nie są źródłem prawa
 - zbyt krótki czas na przygotowanie się do stosowania przepisów (zmiana przepisów krajowych, dostosowanie systemów IT, przygotowanie się przedsiębiorców) ,
 - brak polskiej wersji językowej

- główny argument merytoryczny → zabezpieczenie:
 - radykalne zmiany w obszarze wymagalności zabezpieczeń i zbyt krótki czas dla przedsiębiorców na dostosowanie się do tych zmian,
 - interpretacja KE w zakresie zwolnienia zabezpieczenia powoduje nierówne traktowanie przedsiębiorców w zakresie zabezpieczeń dla „starych” i nowych pozwoleń.

Stan prac w zakresie pakietu prawnego UKC cd.

Rozporządzenie Delegowane Komisji określające zasady przejściowe w zakresie środków technik informacyjnych (TDA)

- zakończyły się prace w Grupie ekspertów Kodeksu Celnego z udziałem państw członkowskich UE (końcowa wersja TDA - z 16.11.2015)
- tekst TDA przekazany do uzgodnień wewnętrznych w KE
- 14 grudnia KE przedstawi PCz wyniki konsultacji i wprowadzone zmiany przepisów (zakłada, że będą to zmiany nieznaczne)
- do 18 grudnia 2015 – przyjęcie TDA przez kolegium KE
- koniec grudnia - przekazanie TDA do Rady i Parlamentu (2,ew.+2 mies.)
- luty 2016r. – publikacja w Dz. Urz. UE

równolegle trwa aktualizacja Programu Prac UKC i MASP

Stan prac w zakresie pakietu prawnego UKC cd.

Program Prac związanych z Unijnym Kodeksem Celnym (UCC WP)

- 4 grudnia - kolejne spotkanie uzgodnieniowe
- grudzień/styczeń 2016r. – uzgodnienia wewnętrzne w Komisji
- połowa lutego 2016r. – głosowanie w Komitecie Kodeksu Celnego
- marzec 2016r. – publikacja w Dz. Urz. UE

Okres przejściowy – UCC WP, TDA i IA

Potrzeba opracowania przepisów przejściowych wynika z:

- ograniczeń w stosowaniu UKC wynikających z braku/niedostosowania systemów IT
- braku prawnej możliwości utrzymania w mocy obecnych przepisów WKC i RWKC oraz załączników - konieczne jest więc „przepisanie” właściwych części tych przepisów odpowiednio do TDA, IA oraz DA z ich jednoczesnym dostosowaniem do „ducha UKC”

TDA – główne założenia

- **nie będzie konieczności dokonywania zmian w systemach krajowych i systemach unijnych** w terminach wcześniejszych, niż wynikające z UCC WP (w wersji uzgodnionej na przełomie 2015 i 2016 r.)
- elastyczny przepis w zakresie formy (papierowa lub elektroniczna) dla deklaracji/zgłoszeń i powiadomień, w zależności od rozwiązań stosowanych obecnie w państwach UE
- dotychczasowe pozwolenia wydane do 1 maja 2016r. zachowują ważność, nowe pozwolenia wydawane na podstawie danych w elastycznym ujęciu (poza 3 danymi PCz mogą określić, jakie nowe dane z zał. A zastosują, ale ma być możliwe dokonanie oceny nowych warunków i kryteriów).
- ICS/ECS/NCTS – na dotychczasowych zasadach
- uproszczenia w tranzycie 1 i 2 poziom oraz na CIM na dotychczasowych zasadach
- gwarancje ważne w UE – do czasu uruchomienia GUM – zasady alternatywne (podział kwoty na części, monitorowanie krajowe, mejlowa wymiana informacji o wydanych pozwoleniach)

Program Prac UKC – główne założenia

- uwzględnienie systemów krajowych
- ramy czasowe na wdrożenie systemów
- państwa UE decydują o dacie wdrożenia systemów krajowych, jak również początkowej i końcowej dacie „okna wdrożeniowego” zgodnie z krajowym harmonogramem (pod określonymi warunkami)

Dziękuję za uwagę